Om homosexualiteten inför vetenskapen och lagen

Förord till den elektroniska utgåvan

Under arbete...

NYSTRÖM, Om homosexualiteten 1919Gäller som korrektur.

OM

HOMO SEXUALITETEN

INFOR VETENSKAPEN OCH LAGlN

AF

ANTON NYSTRÖM.

Med homosexuell (af homos = lika) menas en person, som har sexuell eller erotisk dragning endast till sitt eget kön, men har erotisk motvilja för det andra könet, i motsats till den heterosexuelle (af heteros = olika), hvilken erotiskt drages endast till det andra könet. Somliga kunna emellertid vara såväl homosexuella som heterosexuella, eller bisexuella, fast de vanligen äro mera det ena eller det andra.

Här afses främst den äkta, medfödda eller originära homosexualiteten, som i allmänhet visar sig redan i unga år, barna-eller ynglinga-åren. En något olika form är den förvärfvade, som visar sig senare och kan utbildas av skilda anledningar ur slumrande anlag, af särskilda lockelser, brist på någon af det andra könet att älska o. s. v., eller pseudo-homosexua-litet, där det ofta finnes kärlekskänsla och personlig tillgifvenhet. Den utbildas ofta genom inflytar.de af exempel eller genom kärleksyttringar från en originär homosexuells sida, och de därför böjda äro i allmänhet stämningsmänniskor, som lätt låta sig påvärkas. Någon strängare åtskillnad i praktiken mellan de båda slagen af homosexualitet kan ej göras.

Normalt anlagda personers rent sinnliga sexuella förhållanden med hvem som helst, utan all känsla för personligheten, af nödtvång på grund af sexuell afhållsamhet, urartad könskänsla, lättsinne, sexuell öfvermättnad m. m. kunna ej kallas homosexualitet.

Homosexualiteten förekommer hos alla folk och har förekommit på alla tider alldeles oberoende av kulturen.

Den förekommer mycket allmänt bland naturfolken, och detta utvisar åtminstone, att leda vid det normala eller kultur-

SVANBÄCK & Ko.np. STOCKHOLM ig ig.2

degenerering ej är en orsak därtill. Forskare på detta område, såsom docenten d:r F. Karsch (Berlin), ha t. o. m. förklarat, att den är en väsentlig beståndsdel av naturfolkens sexuella lif. *)

Homosexualiteten förekommer bland alla samhällsklasser, på landet likaväl som i städerna, och den finnes hos bildade och aktningsvärda personer: vetenskapsmän, läkare, teologer, konstnärer o. s. v. Allt utvisar, att den är en universell naturföreteelse, beroende på anlag i vissa människors organisation, en könsdrift, tillhörande vissa personers natur, hvilken sålunda ej är »onaturlig», fast den är en anomali eller en från den normala könsdriften, de heterosexuellas, afvikande företeelse.

* *

*

Homosexualiteten har uppfattats olika på skilda tider och hos skilda folk. Hos forngrekerna var den länge allmän — den har ock kallats den grekiska kärleken — och kärlek till ynglingar, paiderastia eller paidophilia, var nära nog folksed. Endast somliga homosexuella torde ha varit födda med driften att älska det ena könet, andra voro säkerligen pseudohomo-sexuella. Sokrates lärjunge Xenofon omtalar en härförares kärlek till en yngling utan att stämpla den som något osedligt. Sammaledes omtalar Plutarchos utan anmärkning en romersk officer, som var svag för vackra ynglingar. Tibullus och Catullus skildrade i sina sånger kärleken till ynglingar på svärmiskt sätt. Enligt Catullus var seden nästan allmän i Rom på hans tid.

I stora samlingar af forngrekiska epigrammer finnes en mängd uttalanden rörande den homosexuella erotiken med alla dess variationer: från den idealiska kärleken till den gröfsta sinnlighet. Man finner här äfven föreställningen om homosexuella förhållanden i gudavärlden: Zeus' till Ganymedes, Apollos' till Daphnis o. s. v.

*) Se F. Karsch\ »Uranismus bei den Naturvölkern» i M. Hirschfelds Jahrbuch f. sex. Zwischenstufen», 1901.-I

J

Det estetiska behaget och skönheten hos den harmoniskt utbildade ynglingens kropp var början till den grekiska kärleken. Men ynglingens andliga egenskaper värderades ock, och detta ledde till förädling av denna ynglingakärlek. Den högtstående greken ville se en skön själ i en skön kropp, hvarför den andliga kärleken följde genom att utveckla goda anlag. Detta blef en tacksammare uppgift än att söka utveckla kvinnan, som alltid stod lågt hos grekerna, det ansågs t. o. m., att hon ej hade någon själ.

Den grekiska kärleken var hos många förvisso ej af det idealare slaget och urartade i allmänhet till den gröfsta sinnlighet.

Man har mycket talat om homosexualitet hos Sokrates och Plato.

Sokrates var otvifvelaktigt idealistisk homosexuell, då han var mycket mottaglig för ynglingars skönhet och kärlek; men han hyllade ej den sinnliga kärleken, utan betonade kärlekens andliga sida. Han älskade Alcibiades, och dennes ryktbara skönhet, ej blott hans »sköna själ» gjorde ett mäktigt intryck på honom. Plutarchos säger om dem: »Sokrates' kärlek var ett stort vittnesbörd om ynglingens dygd och ypperliga anlag. Snart gjorde han honom till sia förtrogne och hörde på en älskares ord, hvilken icke eftersträvade någon ovanlig njutning eller tiggde kyssar och omfamningar, utan klandrade det orena i hans själ.» Xenophon låter i sina »Memorabilier» Sokrates säga: »Om jag fattar tycke för någon, går jag helt upp i sträfvandet att vinna dens genkärlek, som jag själf älskar, att blifva efterlängtad af den, som jag själf längtar efter». Han »förstod sig på kärlek», såsom han själf sade.

Af Platos dialoger framgår, att såväl han som Sokrates hyllade den högre homosexuella kärleken, och flere ynglingar, Dion, Phädros m. fi. ha uppgifvits som hans älsklingar. Sokrates omtalade i dialogen »Charmides», hurusom han upptändes af häftig kärlek till denne yngling. I »Phädros» särskiljer Sokrates två slag af kärlek: den rent sinnliga lustan och den entusiastiska kärleken och förklarar, att den förra4

blott medför skada, men han skildrar dock passionen vid åsynen af den älskade sådan, att han »åsidosätter seder och bruk och är beredd att tjäna den älskade och vill ligga i hans armar». Det sinnliga momentet gillar Plato härvid, så länge det blott består i omfamning. I »Gästabudet» skiljer Plato mellan den gemena och den himmelska Eros. De, som ledas af den högre kärleken, älska ynglingar först när dessa börja tänka självständigt. Han förklarar den kärlek tadelvärd, hvilken blott gäller kroppen; men tillåtlig är den genom andliga band adlade kärleken, fast den ej kan alldeles frigöras från sinnlighet, därvid älskaren söker sedligt bildande invärka på den älskade.

Den »platoniska kärleken» — eller den sokratiska — var sålunda idealistiskt homosexuell med ett visst mått af sinnlighet, och den uppfattning man i allmänhet haft om »platonisk kärlek», eller att den var en rent idealisk dyrkan, äfven af kvinnan, utan all sinnlighet, grundar sig på obekantskap

med värkliga förhållandet.

* *

*

Med kristendomen gjorde sig en ny mening gällande såväl om könslifvet i allmänhet som om homosexualiteten.

Stränga straff bestämdes i den kristna tiden för »otukt mot naturen», och de hade ytterst sin grund i Moseböckerna. Rörande sodomiteri, som från gammalt var en liderlighet, ej ett kärleksförhållande bland Orientens lastbara folk, stadgade 3 Mos. 20: 13: »Om någon ligger när en man såsom när en kvinna, så ha de båda gjort en styggelse; de skola dödas.» Då denna sorts könsförbindelse fick en så ofantlig utbredning i romarriket, stadgades omsider af de kristna käjsarne dödsstraff därför — först bålet, sedan halshuggning.

Alltjämt har alltsedan i de kristna länderna homosexualiteten upppfattats som sedefördärf och last. Denna uppfattning må vara berättigad med hänsyn till många, som utöfva otuktiga handlingar på grund af liderlighet — på vissa tider5

ha sådana t. o. m. haft en allmän utbredning — men dessa äro ej homosexuella i egentlig mening och äro att likställas med sådana normalt sexuella individer, som föröfva lastbara handlingar med kvinnor. En annan sak är originär, medfödd homosexualitet, och den har förr ej varit studerad, utan ha personer med denna anomali missförståtts af såväl domare som den stora allmänheten, samt sammanslagits i medvetandet med de förra och sålunda ansetts lastbara utan vidare. Den vetenskapliga forskningen af ett antal läkare, som utbildat en ny vetenskapsgren, sexologien, eller vetenskapen om det sexuella lifvet, ha på senare tid medfört en riktig uppfattning af den värkliga eller medfödda homosexualiteten; men det dröjde något, . innan denna blef fullt insedd äfven af andra läkare. Länge ansåg sålunda Mantagazza homosexualiteten som liderlighet, och då psykiatrerna sökte förstå den, ansågo de den vanligen som ett utslag af sinnessjukdom. Åtskilliga ansågo den som medfödd, och somliga af desse, såsom Westphal, ville ej bestämdt afgöra, om den berodde på ett sjukt nervsystem, möjligen utgörande ett tecken på sinnessjukdom, eller om den vore det enda abnorma hos en person. Liksom Griesinger betonade Krafft-Ebingärftlighetens betydelse, och han betecknade ytterligare den medfödda homosexualiteten som "~ett funktionellt degenerationstecken och en yttring af ett nevropsykopatiskt tillstånd. Detta uttalande gjorde han i sin ^Psychopathia sexualis» i ett dussin upplagor (från 1886), men senare ändrade han mening. Schiile, Stark och de flesta senare psykiatrer ansågo ock länge homosexualiteten som ett ""tecken på psykisk defekt. Men denna uppfattning har visat sig ej hålla streck såsom allmän regel, om än många homosexuella äro psykiskt undermåliga oeh sakna inre jämvikt och själsharmoni. Nyare studier af framstående sexologer, M. Hirschfeld, Iwan Bloch * m. fi., liksom ock af mig själf, ha visat, att själssvaghet långt ifrån är allmän hos homosexuella, utan att värklig homosexualitet är en anomali, som

*) Se /. Bloch'. »Das Sexualleben unserer Zeit», 1907.6

finnes hos många till kropp och själ fullkomligt friska personer, som ofta utmärkas af hög intelligens och ej visa några psykiska defekter.

Då A. Moll uttalar sig för att anse homosexualiteten som en patologisk företeelse, säger han tillika, att ordet »patologisk» vanligtvis brukas i vidsträcktare mening än ordet »sjuk» och att vi under vissa omständigheter kunna anse en individ ej vara frisk, men ej heller sjuk i vanlig mening, u^an i viss mån vara i ett mellantillstånd: Då Moll låter ordet patologisk gälla äfven abnormitet, förstår man lätt hans mening.

Lämpligast är alltid att i detta ämne utbyta orden sjuk och frisk mot orden abnorm och normal.

Den nyare sexologiska forskningen har ådagalagt, att den originära homosexualiteten är en yttring af hermafroditi, hvarför denna anomali är af organisk natur och ej en förvillelse eller en last och ej heller en yttring af ett psykopatiskt tillstånd. Hos den homosexuelle mannen finnes — i enlighet med gjorda iakttagelser — äggstockselement i testiklarne och hos den homosexuella kvinnan fins det testikelelement i äggstockarna i mer eller mindre grad, och i sällsynta fall finnes en testikel och en äggstock hos samma individ. Tvifvelsutan är det hufvudsakligen på grund af inflytande från könskörtlarna genom den inre sekretionen, som homosexuella män och kvinnor alltifrån ungdomen erfara dragning åt det egna könet. Men därjämte torde homosexualiteten,

isynnerhet hos pseudo-homosexuella, också kunna ha en psykogen

anledning eller utgång från det cerebrala könscentrum.

* *

*

Genom inre slitningar och olyckor blir mången homosexuell neurastenisk och psykopatisk. I stället för att häri se en följd af anomalien, ha somliga läkare antagit, att homosexualiteten såsom sådan berodde på neuropatisk belastning och7

vore ett funktionellt degenerationstecken, ett symptom af ett neuro-psykopatiskt tillstånd.

Genom den ofta tvungna sexuella abstinensen blir mången homosexuell — som ej kan eller pä grund af viljestyrka ej söker få sin könsdrift tillfredsställd — neurastenisk. Detta medgifver Krafift-Ebing m. fi. Abstinensen rubbar ofta hos både heterosexuella och homosexuella nervsystemets funktioner: en allmän oro uppstår, sinnliga fantasier och känslor kunna alldeles upptaga sinnet och personligheten kan i flere afseenden bli abnorm, egendomlig i sina idéer liksom i sitt uppförande. Orimligt är därför att fordra, att den homosexuelle genom ett etiskt underkufvande af könsdriften skall vara ett helgon, hvad man ju i allmänhet ej fordrar af de heterosexuella. Orimligt att i fråga om en homosexuell, som händelsevis hålles på hospital eller under bevakning vilja se bevis på att han är »frisk» eller »förbättrad», att han ej skall visa några tecken på sympati eller dragning åt unga män.

Krafft-Ebings auktoritet tycks ha varit mest afgörande på psykiatrernas mening. Särskildt öfverraskande har varit, att yi. Forel kunnat i sitt arbete »Die sexuelle Frage» (1905) säga: »Vi måste med Krafft-Ebing fasthålla, att den homosexuella kärleken är sjuklig och att nästan alla homosexuella äro mer eller mindre psykopater. Detta stämmer alldeles öfverens med min erfarenhet». Sådan uppfattning torde väsentligen bero därpå, att psykiatrerna mest ha, såsom hospitalsläkare, sett mer eller mindre sjuka homosexuella, men haft föga tillfälle att ute i lifvet studera de friska.

Krafft-Ebing fick emellertid mot slutet af sin lefnad kännedom om andra än psykopatiska homosexuella och skref kort före sin död i den af d:r M. Hirschfeld utgifna »Jahrbuch fiir sexuelle Zwichenstufen» 1901 en uppsats: »Neue Studien auf dem Gebiete der Homosexualitet», däri han förklarar, att om man än ej sällan hos konträrt sexuella träffar neuropa-tiska och psykopatiska anlag, »homosexualiteten i och för sig ej är en sjukdom, utan en medfödd anomali, som kan jämföras med kroppsliga missbildningar, att personer därmed8

kunna hela sitt liv vara psykiskt sunda samt att den kontaära sexualkänslan ej box betraktas som en "psykisk urartning eller sjukdom, hvilket framgår däraf, att den t. o. m. är förenlig med andlig öfverlägsenhet. Bevis härpå är, att det fins män i alla nationer, hvilkas konträra sexualitet är fastställd och som icke desto mindre äro som skriftställare, diktare, konstnärer, fältherrar och statsmän sitt folks stolthet.» Han till-lägger:

»Ett bevis, att den konträra sexualkänslan ej är sjukdom och ej heller lastbar dragning till det osedliga är, att den kan tillstädja utvecklandet af alla hjärtats ädla rörelser, som den heterosexuella kärleken förmår frambringa, i form af ädelmod, uppoffring, människokärlek, konstsinne, egen skapande värk-samhet o. s. v, ehuru ock kärlekens passioner och fel».

Detta erkännande är af betydelse med hänsyn till Krafft-Ebings auktoritet; jag förstår blott ej, att han ej för länge sedan gjort denna iakttagelse, men det torde väl ha berott på ingrodd vana att tänka på ett gifvet sätt, eller själf-suggestion.

* * *

Man känner icke så få historiskt ryktbara framstående personer, som bevisligen varit homosexuella. Förutom Sokrates och Plato, som förut nämnts, må här framhållas: Michel Angelo, hvilken uttalade sig såsom Plato om sin kärlek och aldrig älskade någon kvinna, blott ynglingar på grund af hans skönhetsideal, och endast dessa, ej

kvinnor, gälla hans erotiska sonetter och bref; Shakspeare, belgiske bildhuggaren J. Duquesuay, historikern Joh. Miiller, schweizaren Heinrich Hössli, * köpman och författare, tyske diktaren grefve Platen, engelske diktaren Oscar Wilde, musikerna Fr. v. Holstein

*) Hössli utgaf 1836 —1838 ett värk: »Eros. Die Männerliebe der Griechen. Forschungen tiber platonische Liebe», som ansetts som det betydelsefullaste arbete om homosexualiteten efter Platos >l'hädios> och »Gästabudet».9

och Tschaikowsky, skriftställaren E. M. Tacano, grefve Em-merich v. Stadion, konsthistorikern Winckelmann, teologen Sören Kirkegaard, diktaren H. C. Andersen samt Essener-fabrikanten F. A. Krupp och den ryktbare engelska generalen H. Macdonald (de båda sistnämnda beröfvade sig lifvet för angifvelse).

Att Gustaf III var homosexuell, är väl kändt. Han gifte sig af dynastiskt tvång och hade aversion för det äktenskapliga könsumgänget, men förmåddes några gånger därtill af dynastiska skäl och fick två barn — hvilket jag anser otvifvelaktigt — men eljest rådde fullständig köld i det äktenskapliga lifvet. Gustaf hade flere favoriter och en page låg alltid i hans sängkammare. E. G. Geijer säger om honom i »Konungs Gustaf III:s efterlämnade papper» (1843, II del., s. 173): »Gustaf III var en man af Törskämda och lastbara seder. Efter hemliga utsväfvningar i ungdomen hade han i mannaåldern blifvit förd till onaturliga böjelser. — Här var den hemliga grunden till moderns vedervilja och till det olyckliga förhållandet emellan honom och hans gemål. Politiken ansågs slutligen fordra deras närmande till hvarandra. En tronföljare föddes.»

Det fanns ett starkt kvinligt element hos Gustaf III. Karaktäristiskt är, att han i sin vurm för skådespel helst spelade kvinnliga roller och helst dens, som var grannast klädd, såsom hans guvernör K. Scheffer anmärker. Riktigt säger ock H. i Schück: »Han såg aldrig världen med mannens öga, utan

med kvinnans. Det ligger något feminint öfver hans svärmeri.»

* *

Flere historiskt ryktbara kvinnor ha visat sig vara homosexuella. Tidigast bland dem framstod den utmärkta grekiska skaldinnan Sappho, född å ön Lesbos, som ständigt omgaf sig med unga vackra kvinnor och skref skaldestycken, som tillhörde den erotiska lyriken och voro utmärkta genom en passionerad sinnlig glöd. Den lesbiska kärleken har efter de

säkerligen vanliga homosexuella förbindelserna mellan kvinnor å Lesbos blifvit en historisk benämning intill våra dagar. Den var allmän bland grekerna, och det har berättats om äktenskap mellan älskande kvinnor.

Att drottning Kristina, hvars karaktär och begåfning var alltigenom manlig, var homosexuell, framgår tydligt af flere af hennes bref till sin hoffröken och intima vän, den sköna friherrinnan Ebba Sparre, efter tronafsägelsen och bortresan från Sverige. Ännu efter 3 år har hon ej upphört att älska henne och uttrycker detta på det ömmastesätt: »Jag bevarar den passion och den ömhet jag alltid hyst för eder»; »jag omfamnar eder en million gånger». »Har jag bedragit mig, då jag varit öfvertygad om, att jag varit den person, som ni mest älskat?» »Belle» är det ständigt återkommande tilltalsordet. Under 12 år hade intimiteten varat.

Kristinas afresa från Sverige gick Ebba Sparre så djupt till sinnet, att hon allvarsamt insjuknade. Man förstår, hur intimt förhållandet dem emellan varit.

Käjsarinnan Elisabet af Österrike var liksom brodern Ludvig II af Bayern otvifvelaktigt homosexuell.

Den berömda franska djurmålarinnan Rosa Bonheur var andligt såväl som kroppsligt en utpräglad typ af herma-froditi.

Madame P. Blavatsky, ryska, det teosofiska samfundets grundläggarinna, var liksom den förra en blandning af man och kvinna. En rysk biograf säger om hennes barndom: »Alla hennes karaktärsegenskaper läto en förmoda en man mer än en kvinna.» Hon blef som 17-åring gift på grund af ett skämtsamt vad, men flydde efter 3

månader från sin man utan att ha haft äktenskapligt umgänge med honom. Hon förblef hela sitt lif »jungfru», hade aldrig några manliga intimare förbindelser och var ock på grund af det manliga i hennes väsen ej heller tilldragande för män. Själf säger hon i ett bekännelsebref, att hennes motvilja mot sin man var grundad i hennes väsensart. Hon hade många intima kvinnliga förbindelser i yngre år, men något närmare om arten af11

intimiteten tyckes ej vara kändt. Hon deltog som frivillig i soldatuniform i ett af Garibaldis fältslag 1863.

Den energiska franska revolutionären Louise Michel, lärarinna till yrket, var en typisk homosexuell. Hon hängaf sig från ungdomen med ädel hängifvenhet åt folkets sak och kämpade som agitator med det mest oförskräckta manliga mod för friheten och mot allt hvad tyranni heter, hvarför hon dels under Napoleon III, dels under republiken dömdes till sammanlagdt 12 års deportation. Under veckorna före kommunupproret 1871 höll hon på möten i Paris ljungande tal för republiken mot Thiers och hans regering (jag var i Paris 1 och hörde henne då) och under upproret kämpade hon i soldatuniform på barrikaderna. En mer manlig karaktär än hennes har knappast funnits. Hon var en god kamrat med männen, men hade sexuell motvilja mot dem, under det hon hade erotisk dragning till sitt eget kön och länge lefde i könsförbindelse med flere väninnor, som hon var svärmiskt tillgifven. *

* * *

Det konstitutiva i kärlekslifvet är hos de homosexuella detsamma som hos heterosexuella, fast det gäller det egna könet; de älska i enlighet med deras natur eller sådana de skapats, och ehuru detta beror på en anomali, är deras kär-lekslif för dem det naturliga. Den homosexuella kärleken är därför ingen lastbarhet, kan ej anses som »otukt mot naturen» och således ej straffbar enligt lagen. En annan sak är, om våld, förförelse af minderåriga eller den offentliga anständigheten sårande handlingar begås.

Erotiken är hos de homosexuella alldeles som hos de heterosexuella, växlande mellan en hög idealisk kärlek till den gröfsta sinnlighet. De förra kunna älska svärmiskt och

Om flere af de ti är nämnda historiska personerna finnas upplysande biografier i M. Hirschfelds >Jahrbuch f. sexuelle Zwischenstufen» 1899—1908 och i »Geschlechtsiibergänge» 1905.12

med den största hängifvenhet omfatta personligheten, göra de bästa tjänster och bringa de största offer för föremålet för deras kärlek samt djupt lida af obesvarad kärlek och gripas af svartsjuka.

Den erotiska passionen kan göra både de homosexuella och de heterosexuella alldeles besinningslösa och låta dem liksom i ett delirium begå nästan vanvettiga, ja brottsliga handlingar.

De homosexuella måste förstå, att de ha samma skyldigheter mot samhällsordningen som de heterosexuella och så-le.dfif1- j få åberopa sin medfödda natur för brott däremot. De skola lika väl som de normalt sexuella söka hålla sin erotiska böjelse inom tillbörliga gränser genom sedlig viljekraft, och denna böjelse kan ock genom ändamålsenlig påvärkan, i synnerhet hos bisexuella eller pseudosexuella, väsentligen förkvävas. Detta kan ofta lyckas genom hypnotisk behandling, hvad jag i flere fall funnit. Om än den originära homosexualiteten ej kan häfvas genom hypnotism, kan dock äfven här viljekraften härigenom utvecklas, så att den homosexuelle förmår att fullt behärska sig i sin vandel.

Många homosexuella nöja sig med blotta beröringar, smekningar, kyssar och omfamningar, som kunna medföra orgasm; andra söka denna i inbördes onani. Ända in i våra dagar har man alltid trott, att homosexuell och »sodomit» eller »päderast» var detsamma och därför afskytt dem och ansett dem begå straffbara handlingar. Den akt, som kallas »päderasti» eller rättare »pädikation», förekommer jämförelse-.vis sällan enligt mänga trovärdiga vittnesbörd, afskys af flertalet homosexuelle och torde mest bedrifvas af moraliskt defekta eller urartade.

Likaledes förekommer dragning till minderåriga ytterst sällan: Krafft-Ebing säger i fråga härom : »Det är fabel och förtal, att den homosexuelle som sådan är farlig för ungdomen; hans könsdrift riktas ej på det omogna.» I de flesta fall föredrages åldern mellan 17 och 25 året. Sedeslösa gamla män med normal könsdrift göra sig åter ibland kända för pädikation.13

Öfverhufvud äro de homosexuella — frånsedt de värkligt otuktiga, som ej synas vara synnerligen talrika — ej samhälls-vådliga och vida mindre farliga för andra än de heterosexu-ä ella, som ofta äro värkliga sexuella skurkar och göra otaliga kvinnor olyckliga. Jag får årligen kännedom om hundratals män, som begå våldtäkt eller med bedrägliga löften och lockelser skaffa sig könsförbindelse med oerfarna flickor, hvilka därigenom bli hafvande och sedan öfvergifvas eller få venerisk smitta. Dessa samhällsvådliga män bli emellertid ytterst sällan ertappade och straffade, emedan de veta hålla sig undan eller äro okända till namnet eller emedan de o., ' ':~a kvinnorna ej våga omtala det begångna våldet och anställa åtal.

* * *

Det finnes hos homosexuella i såväl psykiskt som fysiskt afseende — på grund af deras hermafroditiska natur — en egendomlig blandning af manliga och kvinliga egenskaper, ehuru de ofta nog ha sitt köns utseende och ej förete några påfallande drag.

Ofta är den homosexuelle mannen mindre kraftig och företagsam än den normalt sexuelle; han saknar ofta mod och beständighet i att i handling omsätta sina beslut. Viljan är dock ingalunda så svag, men det finns ej sällan stor benägenhet för bekvämlighet och skygghet i uppträdande. I allmänhet tilltalas han mer af andligt än kroppsligt arbete, och för många är sysselsättning en tröst. Många vilja vara nyttiga och bli därför lärare o. s. v. och drifvas ofta af traktan att andligen utmärka sig för omgifningen och bli beundrade. Känslan är vanligtvis driftjädern, och i enlighet med det utvecklade känslolifvet har den homosexuelle högt utveckladt sinne för vackra former i naturen, konsten och det dagliga lifvet, och för musik har han lika så stort intresse som för j plastiken och målningen. Äfven klädedräkten, konstsömnad och kokkonst intressera honom ofta. Många ha håg att14

samla böcker, konstvärk och antikviteter och få därigenom med tiden en omfattande bildning.

För många homosexuella äro de själiska egenskaperna lika mycket tilldragande som de kroppsliga, och de söka ej blott sinnlig tillfredsställelse, utan lika mycket den andliga gemenskapen.

M. Hirschfeld har känt flere kyska homosexuella, soin trots passion genom själfbehärskning afhållit sig från hvarje sexuell beröring, hvarom han meddelat flere fall i sin bok »Der urnische Mensch».

Äfven A. Moll framhåller i »Die konträre Sexualemp-findung», att de homosexuellas kärlek ibland hufvudsakligen begränsas till den J>sykiska sidan, eller att den ej är riktad på utöfvandet af en sexuell akt.

Flere fullkomligt kyska homosexuella, både män och kvinnor, ha konsulterat mig, och jag har alla skäl att tro deras meddelanden, att de aldrig gifvit vika för någon lockelse till sexuell beröring. Somliga ha hållits tillbaka af religiös själfbehärskning, andra af takt och pligtkänsla; några hade blott tillåtit sig vanliga smekningar.

Följande fall är af alldeles särskildt intresse.

Under min studenttid, på 1860-talet, var jag intim vän med en äldre kamrat X, högt värderad för sin ädla personlighet; han var filosof oeh blef slutligen professor*. Det var mig emellertid påfallande, att han till sina närmaste vänner utvalde yngre kamrater, än den ene, än den andre, som med åren kommo till universitetstaden. Mans skönhetssinne syntes därvid vara en afgörande faktor, och jag fann mig slutligen motiverad att säga honom min mening, att detta hans skönhetssinne drog honom från vänskap i vanlig mening, att han bedrog sig själf och andra därmed och att jag misstänkte en annan känsla för de unge, som han skämde bort genom den smickrande intimiteten, hvartill deras ännu föga utvecklade personlighet ej kunde berättiga. lian tillstod ock,

* Af hänsyn till anförvandter kan jag här ej utsätta hans namn.15

att han stod i ett visst förtroligt förhållande till dem, men bedyrade, att han ej i sedligt afseende skadat dem. Äfven andra kamrater fäste sig vid, att han »älskade» den eller den; han plägade ock kyssa dem. Dessa kärleksförhållanden anförtrodde han sin dagbok, hvilken han förde många år.

För några år sedan omtalade för mig en gammal gemensam kamrat, en hög-ie ämbetsman, i värklig bestörtning, att X, som för ett trettiotal år sedan aflidit, testamenterat denna dagbok till universitetsbiblioteket för att efter 50

år få läsas, hvarför man borde söka sätta något hinder för dess läsning; »Hvad skall man tro om oss, om den och den, sade han, då man får se, huru X älskade och kysste oss; man skall ju tro, att vi lefde i ett Sodom, och ändock fanns faktiskt ingen

osedlighet i denna kärlek.»

* *

*

Sveriges strafflag k. 18, § 10 stadgar rörande homosexualitet: »Öfvar någon med annan person otuki, som emot naturen är, — varde dömd till straffarbete i högst två år.» Här för-utsättes sålunda en uppenbart mot naturen stridande handling, eller någon sorts samlagsakt, päderasti etc. mellan personer af samma kön, men afses ej lindrigare beröringar, smekningar, kyssar och omfamningar, som ej kunna anses som straffbara handlingar. Nödvändigt är därför, att bevis på utförande af det onaturliga samlaget förebringas, och att ingen åtalas på blotta misstanken, om han angifves för intimitet med annan person, äfven om man sett dem kyssas o. s. v. Men en olycka är, att päderasti anses vara den vanliga könsakten mellan homosexuella. Många homosexuella ha på denna grund orättvist antastats af polismyndigheter.

Otaliga homosexella ha lefvat djupt olyckliga, smädats, trakasserats och brännmärkts som osedliga för känslor, som tillhöra deras natur, samt utan skuld eller brott bestraffats af lagar från okunnighetens och fördomarnes dagar. Samhället skall för visso fordra af dem, liksom af de normalt sexuella,16

att de ej begå våld eller förförelse eller handlingar, som sära den offentliga sedligheten, och, om värkliga bevis därpå föreligga, därför ådömas straff. Men att göra homosexualitet såsom sådan till en straffbar last, kan ej numera gillas af en upplystare tid.

Än så länge synes man emellertid ofta tala om de homosexuellas farlighet ungefär som man förr talade om häxornas.

I. Bloch säger riktigt: »Staten begår en förbrytelse, då den ännu inordnar en biologisk företeelse i kategorien laster och brott.»

Man bör förstå nödvändigheten att afskaffa lagparagrafer från medeltiden, som aldrig förhindrat homosexualiteten, men låtit många olyckligt anlagda människor, som kanske ingen förseelse eller förbrytelse begått, lefva i ständig fruktan för utpressare eller fängelse och slutligen tagit lifvet af sig.

I humanitetens och vetenskapens namn hoppas jag, att dumma och rigorösa lagparafer, som kunna tillämpas på enhvar homosexuell, måtte snarast afskaffas och att man noga preciserar hvad som skall anses som straffbar förbrytelse och samhällsvådlighet till skillnad från erotiska yttringar, som visserligen ej äro normala, men därför ej behöfva vara brutala eller vådliga för andra.